

Skjemainformasjon

Skjema	Søknadskjema ABM-utvikling (bokmål)
Referanse	291593
Innsendt	13.10.2009 21:48:34

Opplysninger om søker

Søker	
Navn på organisasjonen	Dale-Gudbrands gard- Sør-Fron Kommune
Institusjonens leder	Ordfører Aksel Eng
Postadresse	Kommunevegen 1
Postnummer / Poststed	2647 Sør-Fron
Tlf. til organisasjon	61299000
Prosjektets kontaktperson	Gina Granum
Tlf. til kontaktperson	41126144
E-post til kontaktperson	gina.granum@oppland.org
Nettside	http://www.sor-fron.kommune.no
Org. Nr	941 827 195

Opplysninger om prosjektet

Prosjekt

Søknaden gjelder Møteplasser for kunnskaps- og kulturformidling

- ☒ prøver ut nye former for kommunikasjon og formidling i et abm-perspektiv
- ☒ skaper attraktive fysiske og digitale møteplasser og gjerne kombinerer disse
- ☒ vektlegger dialog, brukermedvirkning og sosiale teknologier
- ☒ stiller spørsmål og sporer til debatt
- ☒ legger til rette for kulturmøter

Tittel på prosjektet Tusenårsstien

Sammendrag av prosjekt

Tusenårsstien, en skulpturell gangvei i tre, kunstnerisk lyssatt, universelt utformet, og tydeliggjort med en historisk formidling som tar arven fra sagalitteraturen på alvor. Kommende slekter får innblikk i sentrale deler av norsk historie på en helt ny måte. Tilgjengelighet som premiss for læring gjennom utfoldelse og opplevelse, vil bidra til en ny dimensjon der kunsten og kunstopplevelsen skal være noe i kraft av seg selv, og samtidig knytte sammen historien, landskapet og nåtiden.

Prosjektbeskrivelse

Prosjektbeskrivelse av Tusenårsstien ved Hundorp, Dale-Gudbrands gard
Søkeren er Sør-Fron kommune og Gudbrandsdalsmusea.
De konsoliderte Gudbrandsdalsmusea vil være en naturlig samarbeidspartner også i prosjektets øvrige formidling.
Sør-Fron ligger midt i Gudbrandsdalen, og folketallet er ca. 3.200
Kommunen er eier av Dale-Gudbrands gard på Hundorp, Oppland fylkes nasjonale tusenårssted. Stedet brukes i dag som kulturhus, kulturskole og øvingssted for kor, leikarring og lignende aktiviteter. Her avholdes den årlige vikingdagen for 6. klassingene i kommunen, og her feires 17. Mai og andre merkedager. På garden finnes også hotell og restaurant som tilbyr sine tjenester til bygdefolk, turister, forretningsreisende og vandrere langs pilegrimsleden.
Sør-Fron Kommune, Oppland Fylkeskommune og Regionrådet i Midt-Gudbrandsdalen har inngått en samarbeidsavtale for å bidra til å gi Dale-Gudbrands gard det løftet som

er nødvendig for at intensjonene med tusenårsstedet som kulturell møteplass blir oppfylt. Stedets rolle som lokalt lim er sentralt. Tusenårsstedet skal i tillegg til å fylle rollen som kulturell lokal møteplass i fylket, også peke utover regionen. En drifts og formidlingsrapport er utarbeidet for hele stedet.

Bakgrunn

Oppland Fylkes tusenårssted, Dale-Gudbrands gard på Hundorp har stor nasjonal og kulturell betydning, og står i en særstilling i kulturhistorisk sammenheng fordi stedet i tillegg til en unik samling storslåtte fornminner med gravhauger og steinsettinger fra vikingtid, har en sentral forankring i sagatradisjonen omkring kristningsverket.

Mminnesmerkene har en slik karakter at Hundorp som nasjonalt historisk sted kan likestilles med Borre, Hafrsfjord, Moster og Stiklestad

Målet er å videreutvikle Dale-Gudbrands gard som en lokal, regional og nasjonal møteplass og identitetsarena. Tilrettelegging for kurs og seminarer med tverrfaglig karakter i dialog og samspill så vel som å fungere som nav for kulturbaserte næringer i Gudbrandsdalen. Planen er som nevnt å bli en fast samarbeidspartner til de konsoliderte musea i Gudbrandsdalen. Gudbrandsdalsmusea vil bistå prosjektet, og borge for museumsfaglige innhold og kontinuitet .

Med utgangspunkt i møtet mellom Olav den Hellige og Dale-Gudbrand i 1021 ønsker vi å visualisere generasjonene før og etter hendelsene, beskrevet slik av Snorre i Heimskringla:

" Mens sola er i ferd med å renne i øst, blir bøndene under Dale-Gudbrands ledelse vitne til at Kolbein Sterke, en av hærmennene til Olav, knuser bildet av guden Tor. Mus store som katter, øgler og ormer myldrer fram fra det ødelagte gudebildet. På forhånd har Olavs menn ødelagt bøndenes båter og jagd hestene, de er fornedret og forhindret fra å rømme. Mens dette skjer, skal Olav ha sagt: "Sjå der kjem vår gud med stort lys" - og sola sto opp over åsen. "

Med en slik regi er det ikke vanskelig å forstå at dølene underkastet seg Olavs tro. Med Dale-Gudbrand i spissen bygde de en kirke på eiendommen, den første i Gudbrandsdalen. Også i dag er stedet sterkt preget av historien med alt fra unike fornminner til bygninger i storgardsstil fra forrige århundre.

Tusenårsstien, et unikt kunst og kulturminneprosjekt

Tittelen på prosjektet spiller på Dale-Gudbrands Gard som Oppland fylkets

Tusenårssted og det konseptuelle poenget med generasjonenes tusenårige historie:

Tusenårsstien holder kulturlandskapet på Dale-Gudbrands Gard samlet gjennom et følsomt og sterkt kunstnerisk og romlig grep. Den fører menneskene sammen, generasjonene og historiene.

Innhold og Utforming

Faktisk og fysisk er Tusenårsstien en lyssatt og kunstnerisk designet gangvei i tre som glir naturlig og diskre inn i landskapet. Tusenårsstien opphever i sin form og med sine virkemidler tidene. Den leder oss gjennom et gammelt landskap, snakker til oss ved hjelp av cyberspace, skifter uttrykk gjennom døgnet og årstidene.

Tusenårsstien består altså av tre hovedelementer:

1. Gangstien i tre
2. Lysdesign
3. Historiefortelling som lyd/tekst tilpasset mobiltelefon, i-pod og audioguide.

Lyduttrykker er ikke høytalerbasert og lyden kommer derfor aldri ut i landskapet.

Selve stien går fra parkeringsplassen og Festningen langs kulturminnene ned mot Olavshaugen, rundt denne og opp mellom hotellet og Skrivargarden (se illustrasjon). Tusenårsstien er universelt utformet, og kan benyttes året rundt.

Tusenårsstien er en klar trasé der publikum enkelt skjønner HVA som er kulturlandskapets viktige kulturminner og HVOR LANG denne turen er.

I tillegg gir stien oss en unik mulighet til å dramatisere turen og gi de besøkende en unik attraktiv og digital opplevelse.

Stien er utformet slik at den naturlig og forsiktig glir inn i landskapet og utformingen skjer i tett dialog med fagmiljø og vernemyndigheter.

Barn og unge

Slik landskapet fremstår i dag er det lite som tyder på at her har skjedd store og viktige hendelser. Kulturminnene ligger der, men historien er i ferd med å gå i glemmeboken. Professor Titlestad ved Universitetet i Stavanger mener at sagaskriverne berget en kulturskatt, og at det er vår plikt å overlevere kunnskapen til kommende generasjoner mens det ennå er mulig.

Dette er en viktig del av den historien mye av vår sivilisasjon er bygget på, og som har hatt stor innflytelse på hvordan Norge utviklet seg etter kristningen.

Ved å gjøre kunstverket tilgjengelig som arena for læring gjennom utfoldelse og opplevelse, vil dette bidra til en ny dimensjon der kunsten og kunstopplevelsen både skal være noe i kraft av seg selv og samtidig knytte sammen historien, landskapet og nåtiden og slik gi kommende slekter muligheten til å bli kjent med egen historie.

Fordi opplevelsen er komplett og historien bygget opp med et solid historisk og pedagogisk fundament, vil Tusenårsstien bli attraktiv for flere trinn i grunnskolen samt prosjekter gjennom den kulturelle skolesekken. Ikke minst den interaktive delen hvor barn og unge kan få sin høyst personlige opplevelse blir viktig.

Den historiske kjernen er selve symbolkraften på hvordan den det evige kulturlandskapet på Hundorp kan understrekes og utnyttes kunstnerisk gjennom naturopplevelser, historiske opplevelser og moderne teknologi.

Oppsummering

Gjennom arbeidet med Tusenårsstedet på Hundorp er det blitt klart at stedets sterkeste kvaliteter er sammenhengen mellom historien og nåtiden. I vår tid må det ses med samtidens blick. Derfor ønsker vi å skape et rom der vi tar i bruk moderne teknologi og lar lyset møter landskapet. Et rom der samspillet mellom kunsten og naturen gir oss vår tids blick, vårt tids utsiktspunkt, vår tids refleksjon.

En åpner dessuten muligheten for å skape et sterkt incitament rundt Tusenårsstedet og veien til kunsten: Tusenårsstien. Opplevelsen av kulturminnene langs stien vil fremstå som vakker, samlet, tilgjengelig og overkommelig for alle. Og har man sett Tusenårsstien, glemmes den ikke. Det er integrasjonen av lokal byggeskikk og kunstnerisk utforming, moderne kommunikasjonsteknologi og original lyskunst som gjør Tusenårsstien til et sluttet verk. Den løfter frem skjulte spor og lar oss se sammenhenger.

Prosjektet er i tett dialog med kulturvernmyndighetene, og samarbeider om gode landskapsløsninger gjennom eksisterende skjøtselsplan.

Støtte til Tusenårsstien er et håndslag til våre unge, og en forsikring til kommende slekter om at vår historie vil bli tatt vare på. Bidraget vil føre til stolthet og begeistring hos innbyggerne i kommunen, og vil i tillegg bli et unikt samlingssted, et ikon til glede og nytte for lokalsamfunnet, regionen og besøkende til Gudbrandsdalen.

De som står bak Tusenårsstien

Sølvi Ann Lindseth Barber fra Hybris AS har stått bak konseptet. Lyskunstneren Kristin Bredal (Operaen) har også bidratt med ideer. Utvelgelsen av kurator vil skje i samråd med Oppland Fylkeskommune og Styringsgruppa for prosjekt Hundorp som består av: Fylkekultursjef i Oppland, Tone Kolaas, Fylkeskonservator i Oppland, Dagfinn Claudius og ordfører i Sør-Fron kommune, Aksel Eng. Prosjektleder inntil kurator er på plass er Gina Granum, til daglig prosjektleder for Prosjekt Hundorp, Dale-Gudbrandsdalen gard.

Framdriftsplan

Framdriftsplan for hele prosjektperioden

Startdato 01.12.2009

Sluttdato 01.04.2010

Aktivitetplaner

Tittel	Fra dato	Til dato
--------	----------	----------

Andre opplysninger/kommentarer om framdrift-/aktivitetsplan.

Har ikke lagt inn aktivitetsplan, da denne skal legges opp av kurator og arbeidsgruppe.

Samarbeidspartnere

Har du en samarbeidspartner? Ja

Samarbeidspartner 1

Navn	Gudbrandsdalsmusea as
Formell avtale?	Ja
Postadresse	Skansen 7
Postnr / Poststed	2670 Otta
Kontaktperson	John Olsen
Tlf. til kontaktperson	61215498
E-post til kontaktperson	john.olsen@gudbrandsdalsmusea.no
Rolle	Gudbrandsdalsmusea skal være samarbeidspartner i alle våre formidlingsprosjekt. De vil være støttespillere og premissleverandører for det museums og formidlingsfaglige rundt satsinga.

Prosjektbudsjett

Prosjekt

Ettårig eller flerårig prosjekt? Ettårig

BUDSJETT FOR FØRSTE ÅR

Utgifter

Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Prosjektledelse/kurator	kr 100 000,00
	Honorar Kunstner	kr 200 000,00
	Adm. Kostnader	kr 50 000,00
Varer/utstyr	Materiale Trinnstallasjon	kr 350 000,00
	Materiale lyskunst	kr 200 000,00
Tjenester kjøpt av andre	Konstruksjonsdesign	kr 50 000,00
	Skisser	kr 100 000,00
	Landskapsarkitekt	kr 50 000,00
	Formidling historie	kr 200 000,00
	Interaktivitet	kr 100 000,00
	Manus/dreiebok	kr 100 000,00
	Kostnad Lyskunst	kr 400 000,00
Andre utgifter (spesifiser)	Bygging Treinstallasjon	kr 350 000,00
Totale utgifter		kr 2 250 000,00

Inntekter

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet?	Sum
<u>Søknadssum ABM-utvikling</u>		<u>kr 200 000,00</u>
Sparebankstiftelsen	Nei	kr 1 000 000,00
Fritt Ord	Nei	kr 350 000,00
Norsk Kulturråd	Nei	kr 390 000,00
Oppland Fylkeskommune	Nei	kr 150 000,00
Gudbrandsdal Energi	Ja	kr 30 000,00
Egeninnsats	Ja	kr 80 000,00
Andre bidragsytere	Nei	kr 50 000,00
Totale inntekter		kr 2 250 000,00

Kommentar til budsjett neste år

Dale-Gudbrands gard er i dag kommet på statsbudsjett som egen post i samband med pilegrimssatsinga. Noe midler kan forventes å komme fra den potten som jo skal disponeres av kommunen.

Vedlegg

- tusenårssti.JPG
- tusenårssti tankekisse.JPG
- Tusenårsstien form..JPG
- Dalegudbrands gard.JPG
- Olavshaugen.JPG